

ΕΤΟΣ 60ον

5 Φεβρουαρίου 2012

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 6 (3062)

ΤΕΛΩΝΗΣ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΣ

Ταπείνωση: τό θεμέλιο της σωτηρίας

‘Ο ιερός Χρυσόστομος παρατηρεῖ ότι ή ύπεροφάνεια είναι ή άκροπολη τῶν κακῶν καὶ ή ρίζα καὶ πηγή ὅλης τῆς κακίας. Ἐξαιτίας τῆς ύπεροφάνειας κάσαμε τὸν παράδεισο. Θεᾶσθαμε νά γίνουμε ἵσοι μὲ τὸν Θεό καὶ γυμνωθήκαμε ἀπό τὴν θεία χάρη καὶ ἀγιότητα. Γι’ αὐτό καὶ ὁ Χριστός ὡς ἰσχυρό καὶ ἀσφαλές θεμέλιο τῆς ἐπιστροφῆς καὶ τῆς σωτηρίας μᾶς ἔθεσε τὴν ταπείνωση. Ξεκίνησε τό επίγειο κήρυγμά του ἀπό τὸ μακαρισμό τῶν «πτωχῶν τῷ πνεύματι», δηλαδή τῶν ταπεινῶν. Διακήρυξε ότι δέν ἔλθει γιά νά καλέσει «δικαίους», δηλαδή αὐτούς πού θεωροῦν τὸν ἑαυτό τους «ἐντάξει» ἔναντι τοῦ Θεοῦ, ἀλλά «ἀμαρτωλούς εἰς μετάνοιαν». Τόνισε ότι πρώτος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ είναι ὅποιος ταπεινώσει τὸν ἑαυτό του, ὅπως τά παιδιά, καὶ ὅποιος γίνει «πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος». Ἐπίσης, μέ αφορμή τή σημερινή περικοπή, ἀλλά καὶ σέ ἄλλες περιπτώσεις, μᾶς ἀποκάλυψε καὶ ὑπογράμμισε τό βασικό πνευματικό νόμο, πού ισχύει παντοῦ καὶ πάντοτε, ότι ὅποιος ὑψώνει τὸν ἑαυτό του θά ταπεινωθεῖ, ἐνῶ ὅποιος ταπεινώνει τὸν ἑαυτό του θά ἀνυψωθεῖ.

‘Η σημερινή Κυριακή ἀποτελεῖ τήν ἀρχή τοῦ Τριωδίου καὶ ὅλου τοῦ κύκλου τῶν κινητῶν ἔορτῶν. Γι’ αὐτό καὶ ἡ Ἐκκλησία μᾶς, ἐμπνευσμένη ἀπό τό Ἀγιο Πνεῦμα, στήν ἀρχή τοῦ Τριωδίου ἔθεσε ἐνώπιον μᾶς τήν παραβολή τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου. Μέ αὐτό τόν τρόπο μᾶς διδάσκει ότι ή σταυρική πορεία μᾶς πρός τήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καὶ τήν προσωπική μᾶς ἀνάσταση, πρός τήν ἀπόκτηση τῆς χάριτος τοῦ Ἅγιου Πνεύματος καὶ τήν ἀγιασμό μᾶς, ἔχει ὡς ἀρχή καὶ θεμέλιο τῆς τήν ταπείνωση. Δίχως τήν ταπείνωση ὅλοι οἱ κόποι, οἱ προσευχές καὶ οἱ νηστεῖες μᾶς πᾶνε χαμένοι, ὅπως συνέβηκε καὶ μέ τόν φαρισαϊο τῆς παραβολῆς.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιη' 10-14)

Ταπείνωσον καὶ δικαιώσον

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἀνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἵερὸν προσευξασθαι· ὁ εἰς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἔτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηργότερος ἦν· οὐκ εἰμὶ ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δὲς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῷμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστώς, οὐκ ἥθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπῆδαι, ἀλλ᾽ ἔτυπτεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων· Ὁ Θεός, Ἰλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν, κατέβῃ οὗτος δεδίκαιωμένος εἰς τὸν οἰκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτόν, ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτόν, ὑψωθήσεται.

Τό μυστήριο τῆς ταπεινώσεως

Εἶναι ὄντως μυστήριο τό πῶς ἔνας τόσο ἀμαρτωλός ἄνθρωπος, ὅπως ὁ τελώνης τῆς παραβολῆς, μόνο ἐπειδή προσευχήθηκε ποιητές ταπεινά, μέ βαθιά ἐπίγνωση τῆς ἀμαρτωλότητός του, δικαιώθηκε ἀπό τὸν Θεό, ἐνῷ ἔνας τόσο ἐνάρετος ἄνθρωπος ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὅπως ὁ φαρισαῖος, ἐπειδή προσευχήθηκε ὑπερήφανα καὶ κατέκρινε τὸν πλησίον του, κατακρίθηκε καὶ ἐξέπεσε ἀπό τὴ δίκαιον ζωῆς.

Στό μυστήριο αὐτό τῆς ταπεινώσεως ὀφείλουμε οἱ πιστοί νά μυηθοῦμε, προκειμένου νά δικαιωθοῦμε ἀπό τὸν Θεό. «Ἐνας σύγχρονος θεολόγος κληρικός ἀναφερόμενος σ' αὐτό τό μυστήριο παρατηρεῖ ὅτι εἶναι γεγονός πιστοποιημένο ἀπό τὸν ἐμπειρία μας ὅτι ὅταν κατακλυζόμαστε ἀπό τό αἴσθημα τῆς μηδαμινότητάς μας, τό ἄκτιστο φῶς μᾶς μεταμορφώνει καί μᾶς μεταφέρει ώς υιούς στὸν οἶκο τοῦ Πατρός· καί συνεχίζει: «Πῶς ἐξηγεῖται αὐτό; Γιατί ἡ αὐτοκαταδίκη μας μᾶς δικαιώνει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ;». Ἡ ἀπάντηση βρίσκεται στό ὅτι στή βαθιά συναίσθηση τῆς ἀμαρτωλότητός μας ὑπάρχει ἡ ἀλήθεια, καί ώς ἀποτέλεσμα, τό Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας βρίσκει χῶρο γιά τὸν ἑαυτό του μέσα μας.

Ἡ ταπείνωση ως ἐπίγνωση τῆς ἀληθείας

«Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς», διακήρυξε ὁ Ιός καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ὄποιος ἐπίστησε εἶπε: «Ἐγώ εἰμι ἡ ἀλήθεια». Ἐπίστησε κήρυξε ὅτι τότε θά βροῦμε ἀνάπαυση στὶς ψυχές μας, ὅταν γνωρίσουμε ἀπό αὐτὸν τὴν πραότητα καὶ τὴν ταπείνωσή του. Σύμφωνα μέ αὐτά τὰ θεῖα λόγια, στὸν Χριστό γνωρίζουμε τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ταπείνωση. Στὸν Χριστό γνωρίζουμε πῶς θέλει ὁ Θεός νά εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Πρότυπο τοῦ κατά Θεόν ἀνθρώπου εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς.

Ἀφοῦ ὁ Χριστός εἶναι Θεός στή φύση του, ὀφείλουμε καὶ ἐμεῖς νά γίνουμε

Μετάφραση της Εὐαγγελικής περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος τὸν ἔξης παραβολὴν: «Δύο ἄνθρωποι ἀνέβηκαν εἰς τὸν ναόν, διά νά προσευχθοῦν, ὁ ἕνας δὲ τὸ Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος ἐστάθηκε καὶ ἔκανε τὸν ἔξης προσευχήν ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἑαυτόν του: “Θεέ, σέ εὔχαριστῷ, διότι δέν εἴμαι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί δὲ ὅπως αὐτός ἐδῶ ὁ τελώνης. Νηστεύω δυσό φορές τὸν ἑβδομάδα, δίνω τό δέκατον ἀπό ὅλα, ὅσα ἀποκτῶ”. Ὁ τελώνης ὅμως ἐστεκότανε μακρύα καὶ δέν ἥθελε οὕτε τὰ μάτια του νά σπικώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν ἀλλά ἐκτυποῦσε τὸ στῆθος του καὶ ἔλεγε, “Θεέ, ἐλέησέ με τὸν ἀμαρτωλόν”. Σᾶς λέγω, ὅτι αὐτός κατέβηκε εἰς τὸ σπίτι του δικαιωμένος ἀπό τὸν Θεόν παρά ὁ ἄλλος. Διότι ὅποιος ὑψώνει τὸν ἑαυτόν του θά ταπεινωθῇ, καὶ ἐκεῖνος πού ταπεινώνει τὸν ἑαυτόν του θά ύψωθῇ».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα,
Ἄρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Θεοί κατά χάρη. Ἐπομένως, ἡ σωτηρία μας δέν βρίσκεται στίς φτηνές καὶ οὐτιδανές δυνάμεις μας, ἀλλήλα στήν ellenos στήν ellenos ἑνωσή μας μέ τὸν Θεό - Χριστό μέσα ἀπό τά μυστήρια τῆς Ἑκκλησίας. Γι' αὐτό δέν μποροῦμε νά καυχόμαστε γιά τίποτε, ἀφοῦ ὅλα τά καλά ἔργα μας δέν μποροῦν νά μᾶς θεώσουν καὶ νά μᾶς καταστήσουν αἰώνιους. "Ο, τι ἔχουμε, τό ὅποιο ἀντέχει στήν αιωνιότητα, εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, πού μᾶς δίδεται μέσω τῶν θείων μυστηρίων.

Ἀφοῦ ὁ Χριστός εἶναι τό πρότυπο τοῦ ἄνθρωπου ἔτσι ὅπως τὸν θέλει ὁ Θεός, αὐτό το σημαίνει ὅτι ἡ σωτηρία μας βρίσκεται στό νά ὄμοιωθοῦμε μέ αὐτόν σέ ὅλα. "Αν δέν γίνουμε ὅμοιοι μέ τὸν Χριστό στό φρόνημα καὶ στή ζωή, πῶς μποροῦμε νά ζήσουμε μαζί του γιά πάντα; Ή ἐπίγνωση αὐτῆς τῆς ἀλήθειας γεννᾶ μέσα μας βαθιά ταπεινωση καὶ ἐπίγνωση ὅτι κατ' οὐσίαν εῖμαστε γεννήματα τοῦ ἄδου.

Γι' αὐτό ἡ σωτηρία μας βρίσκεται στήν τελωνική φράση «ὁ Θεός ιδάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ». "Ολη ἡ ζωή μας ὀφείλει νά συναρμοσθεῖ πρὸς τό φρόνημα πού ἐκφράζει αὐτή ἡ φράση, γιά νά σωθοῦμε δωρεάν διά τοῦ θείου ἐλέους καὶ τῆς θείας χάριτος.

Ἄρχιμ. Π. Κ.

5 Φεβρουαρίου 2012: ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ
(Άρχιμ. Τριωδίου)

Ἄγαθης μάρτυρος († 251). Πολυεύκτου πατριάρχου Κων/πόλεως († 570),
Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ ἐν Σκοπέλῳ, Ἀντωνίου νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου († 1774).
Τίμιος άγιος: α' – Έωθινόν: Α' – Απόστολος: Β' Τιμ. γ' 10 - 15 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιη' 10-14.

Η ΕΠΙΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 12 Φεβρουαρίου, τοῦ Ἀσώτου.

Απόστολος: Α' Κορ. στ' 12 - 20 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιε' 11-32.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ

Τό κατανυκτικό Τριώδιο, ό πιστός της Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἑκκλησίας τό περιμένει μέ iδιαίτερη χαρά καί νοσταλγία, κάθε χρόνο. Ἡ υποστεία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ μετάνοια καί ἡ πνευματική χαρμολύπη, είναι βιώματα τοῦ ὄρθοδόξου, πού ἀναρριπίζονται καί ἀνανεώνονται μέ τόν λειτουργικό κύκλο τῶν ἑορτῶν τοῦ Τριωδίου. Νιώθουμε τίς ρίζες της Παραδόσεως μας νά μᾶς τρέφουν καί νά μᾶς ποτίζουν κατάνυξην καί ἀγιότητα, πιό πολύ μέσα στήν περίοδο τοῦ Τριωδίου. Τό Τριώδιο ἀποτελεῖ μιά κλίμακα γιά τόν πιστό, πού τό τελευταίο σκαλί της μᾶς φέρνει μέσα στήν φωτεινή ἀμύδσφαιρα της λαμπροφόρου Ἀναστάσεως, τοῦ Λυτρωτοῦ μας καί Θεοῦ.

‘Από τό ἔργο τοῦ ὄμότ. καθηγ. Π.Β. Πάσχου, Ἔρως Ὁρθοδοξίας, Ε’ ἔκδ. βελτιωμένη, τῶν ἐκδόσεων της Ἀποστολικῆς Διακονίας.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΑΓΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΥΞΗ, Ἐπιλογή δοκιμίων ὄρθοδόξου στοχασμοῦ

‘Ομοτ. Καθηγ. Παν/μίου Ἀθηνῶν Π. Β. Πάσχου

(Γ’ ἔκδ. βελτιωμένη, σχῆμα 14x21, σελ. 294)

- Στό νέο Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ της Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Παρακολουθῆστε καθημερινά: 1) «Ἡ Ἑκκλησία πού παροικεῖ...», στής 12:00
2) «Ἡ μουσική τῶν ἀγγέλων» (Βυζαντινή μουσική), στής 16:00
3) «Τό ἀλάτι τῆς γῆς» (Παραδοσιακή μουσική), στής 19:00
4) «Ἐκκλησία καί κόσμος», στής 22:00 καί
5) «Τό τραπέζι τῆς Κυριακῆς...» (κάθε Κυριακή) στής 12:00.

Περισσότερα: www.ecclesia.gr

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.ρ. γίνεται τό κόρυγμα της «Φωνῆς Κυρίου», στόν ‘Ι. Ναό Ἀγίας Ειρήνης (όδ. Αιόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἐοπεριοῦ, στήν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὄμιλει. 2) Κάθε Παρασκευή καί ὥρα 5.30 μ.ρ. γίνεται τό κόρυγμα της «Φωνῆς Κυρίου» στόν ‘Ι. Προσκυνηματικό Ναό Ἀγίας Βαρβάρας στόν ὄμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση της Ἀγίας καί ὄμιλει ἔνας ἀπό τούς Ἐφηπερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιάτο φύλλο ὄρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς της «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίσσων, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἰερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου της Ἀποστολικῆς Διακονίας.

* Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ’ ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr